

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی دیدگاه پل تیلیخ و امام خمینی پیرامون زبان دین

محل انتشار:

پژوهشنامه کلام تطبیقی شیعه، دوره 2، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

سید جابر موسوی راد - استادیار گروه فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

پل تیلیخ خداوند را نه یک وجود، بلکه خود وجود و اساس وجود می داند و بر اساس این فرض که خداوند کاملاً متعالی و فراتر از بشر است، امکان هرگونه سخن گفتن حقیقی از خداوند را منتفی می داند؛ وی صفات و اسمائی را که به خداوند نسبت داده می شود، صرفاً نمادهایی می داند که اشاره ی حقیقی به خداوند نداشته و تنها راه هایی برای مواجهه با امر قدسی هستند. در سنت عرفان اسلامی نیز عرفانی چون امام خمینی دیدگاهی خاص پیرامون کیفیت سخن گفتن از خداوند دارند که باید به صورت مستقل در ضمن زبان دین بررسی شود؛ این دیدگاه از جهاتی به دیدگاه پل تیلیخ شباهت داشته و از جهاتی هم با آن متمایز است؛ امام خمینی معتقد است مرحله ی غیب الغیوب ذات الهی، کاملاً متعالی و فراتر از بشر است و بشر در این مرحله، هیچ صفتی را نمی تواند به خداوند نسبت دهد؛ در عین حال، تنزه الهی مانع این نمی شود که انسان بتواند در مقام واحدی، راجع به خداوند سخن گفته و تمام صفات و اسماء کمالی را به خداوند نسبت دهد. این مقاله با هدف مقایسه ی بین دیدگاه پل تیلیخ و نظریه ی عرفانی امام خمینی پیرامون زبان دین، ضمن استفاده از روش تحلیلی و تطبیقی، وجوه اشتراک و تفاوت این دو نظریه را بررسی کرده و نهایتاً برتری ها و مزایای دیدگاه عرفانی امام خمینی نسبت به دیدگاه پل تیلیخ را نشان می دهد.

کلمات کلیدی:

امام خمینی، پل تیلیخ، زبان دین، خداوند، عرفان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1455892>

